

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Μ. ΔΕΥΤΕΡΑ 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2018

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Α. Το κείμενο με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού αναφέρεται στις αιτίες του φαινομένου. Αρχικά, υποστηρίζεται ότι, αν και στη χώρα μας ελάχιστοι αυτοχαρακτηρίζονται ρατσιστές, το φαινόμενο είναι υπαρκτό σε πολλές κοινωνίες φέρνοντας παραδείγματα. Οι αιτίες τοποθετούνται στο οικογενειακό περιβάλλον αλλά και στην τάση του ατόμου για συναναστροφή με ομοίους του. Η έλλειψη παιδείας, η απουσία επαφής με άτομα διαφορετικών γνωρισμάτων καθώς και οι οικονομικές δυσκολίες και η αποποίηση των ευθυνών μας αποτελούν επίσης σημαντικές αιτίες. Ως επιστημονική εξήγηση θεωρείται η ανταπόδοση της διάκρισης που κάποτε είχε υποστεί το άτομο και ο φόβος της περιθωριοποίησης. Ειδικά στη σημερινή εποχή η έντονη παρουσία των προσφύγων οδηγεί στην εσφαλμένη θεώρηση της αλλοίωσης της εθνικής ταυτότητας, καταλήγοντας ότι είναι απαραίτητη η δράση όλων μας για να αποφευχθούν τέτοιες αντιλήψεις.

B1. α. Λ

β. Λ

γ. Σ

δ. Σ

ε. Λ

B2. α) Θεματική περίοδος: «Μία εύλογη απορία είναι “γιατί είναι/ γίνονται οι άνθρωποι ρατσιστές;”»

Σχόλια/ λεπτομέρειες: «Πέρα από τις ευθύνες... στην ενήλικη ζωή μας.»

Κατακλείδα: δεν υπάρχει

Η παράγραφος αναπτύσσεται με αιτιολόγηση καθώς αναλύει τις αιτίες του ρατσισμού, τις οποίες τοποθετεί στην παιδεία του ατόμου, τις εμπειρίες του και τον κοινωνικό του περίγυρο.

β) Ο τίτλος του κειμένου «Οι αιτίες του μίσους: γιατί οι άνθρωποι γίνονται ρατσιστές;» είναι μεταφορικός. Η γλώσσα είναι συνυποδηλωτική (οι αιτίες του μίσους) και χρησιμοποιεί ερώτηση. Σκοπός είναι η κινητοποίηση του δέκτη και η ευαισθητοποίησή του στο κοινωνικό αυτό φαινόμενο αναζητώντας τις αιτίες του.

B3. α) Όταν ρατσιστικές απόψεις εκφράζονται από τα μέλη της οικογένειάς μας ή του στενού μας κύκλου, είναι σύνηθες να υιοθετούνται από εμάς και να μεταφέρονται στην ενήλικη ζωή μας.

β) Η αναφορική ονοματική πρόταση είναι «με τα οποία μοιραζόμαστε γλώσσα και, σε πιο ειδικό επίπεδο, ενδιαφέροντα». Πρόκειται για αναφορική παραθετική πρόταση καθώς δεν αποτελεί απαραίτητο συμπλήρωμα για το νόημα της κύριας πρότασης από την οποία χωρίζεται με κόμμα.

γ) προσθήκη: επιπλέον
αντίθεση: όμως

B4. α) μισαλλοδοξία → δόγμα
μικρόβια → βιολογία
αποστροφή → καταστρέφω
οικογένειας → γονείς
εμπεριέχει → σχέση
καλλιέργεια → αριστούργημα
περιθωριοποίησης → ποιητής

β) εξάλειψη = εξαφάνιση
βεβαιότητα = σιγουριά
σπρώχνει = ωθεί

Γ. επικοινωνιακό πλαίσιο: Πρόκειται για ομιλία, οπότε είναι απαραίτητη προσφώνηση και αποφώνηση, ενώ το ύφος διαθέτει στοιχεία προφορικότητας.

Κυρίες και κύριοι,

Πρόλογος: Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο του ρατσισμού έχει αναβιώσει στις δυτικές κοινωνίες με τις διακρίσεις να μην περιορίζονται μόνο στη φυλή ή το χρώμα αλλά να αφορούν και κοινωνικές ομάδες μέσα στο ίδιο έθνος. Θα περίμενε κανείς ότι η πρόοδος που έχει σημειωθεί σε όλους τους τομείς, η συγκρότηση υπερεθνικών κοινοτήτων, όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση, και η ευκολότερη επικοινωνία των ανθρώπων μεταξύ τους θα προωθούσαν τον σύγχρονο πολιτισμό. Όμως το φαινόμενο έχει βαθιές ρίζες.

Α' ζητούμενο: αιτίες του ρατσισμού

- προκαταλήψεις και στερεότυπα για τα οποία μπορεί να ευθύνεται η οικογένεια ή η κοινωνία και η στάση τους απέναντι σε ορισμένα θέματα επηρεάζοντας τα άτομα από μικρή ηλικία θετικά ή αρνητικά απέναντι σε πρόσωπα και καταστάσεις.
- έλλειψη σωστής και ολοκληρωμένης παιδείας με αποτέλεσμα την έλλειψη κριτικής ικανότητας και ανεπτυγμένης κρίσης.
- τα ΜΜΕ και τα πρότυπα τα οποία προβάλλουν διαμορφώνοντας συγκεκριμένες συμπεριφορές προς πρόσωπα, ιδεολογίες ή καταστάσεις.
- η απουσία επαφής με άτομα διαφορετικών χαρακτηριστικών από εμάς και γενικότερα η έλλειψη αποδοχής της διαφορετικότητας.
- οι γενικότερες κοινωνικές και οικονομικές καταστάσεις και η τάση των ανθρώπων να αποποιούνται τις ευθύνες τους και να τις αποδίδουν σε άλλους.
- προσωπικά περιστατικά που τα σημάδεψαν και τους δημιούργησαν προκαταλήψεις ή γενικότερα συμπλέγματα ανωτερότητας και κατωτερότητας.
- ο φόβος αλλοίωσης της εθνικής τους ταυτότητας ειδικά στη σημερινή εποχή που είναι έντονη η μετακίνηση των πληθυσμών.

Β' ζητούμενο: συμβολή του σχολείου στην ορθή στάση των νέων απέναντι στον ρατσισμό

- οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να καλλιεργούν κλίμα αγάπης, ισότητας και αποδοχής ανάμεσα στους μαθητές αλλά να είναι και οι ίδιοι απαλλαγμένοι από αντιλήψεις που ευνοούν ή ενισχύουν ρατσιστικές συμπεριφορές, αποτελώντας πρότυπο για τα παιδιά.
- ενίσχυση των ανθρωπιστικών μαθημάτων ώστε οι μαθητές να γνωρίσουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και την αξία τους και να αποδεχτούν το διαφορετικό.
- προώθηση του διαλόγου και της κριτικής σκέψης και εμπέδωση των αξιών της δημοκρατίας και της ελευθερίας.
- συζητήσεις και εκδηλώσεις σχετικά με τον ρατσισμό και την αντιμετώπισή του.

Επίλογος: Τα ρατσιστικά φαινόμενα είναι μία απτή πραγματικότητα. Η άμεση και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους είναι επιτακτική ανάγκη και απαιτεί τη συνδρομή όλων μας. Ειδικά όμως οι νέοι ως το μέλλον της κοινωνίας οφείλουν να αποτελέσουν φορείς των ιδανικών και των αρχών που οι ενήλικες θυσίασαν στον βωμό διαφόρων σκοπιμοτήτων και να αποκαταστήσουν το σεβασμό στην έννοια των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που έχει αλλοιωθεί στις μέρες μας.

Σας ευχαριστώ